

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 94/06-69

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. novembra 2006 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť F. B., B., zastúpeného advokátom JUDr. M. C., B., vo veci porušenia základného práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby urýchlene podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I a Krajského súdu v Bratislave pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa z 9. novembra 2004 o prepustenie z väzby a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave svojím postupom v konaní o žiadosti F. B. o prepustenie z väzby na slobodu z 9. novembra 2004, tým že nerozhodli urýchlene, p o r u š i l i jeho právo na rozhodnutie o zákonnosti väzby urýchlene podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

3. F. B. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 8 196 Sk (slovom osemtisícstodevät'desiatšesť slovenských korún), ktorú sú mu p o v i n n é vyplatiť Okresný súd Bratislava I v sume 4 098 Sk (slovom štyritisíc deväťdesiatosem slovenských korún) a Krajský súd v Bratislave v sume 4 098 Sk (slovom štyritisícdeväťdesiatosem slovenských korún) na účet advokáta JUDr. M. C., B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 94/06-31 z 22. marca 2006 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť F. B., B., (ďalej len „sťažovateľ“), v časti, ktorou namietal porušenie základného práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby urýchlene podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) a Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) tým, že o žiadosti sťažovateľa z 9. novembra 2004 o prepustenie z väzby na slobodu nebolo rozhodnuté urýchlene.

1.1 Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa Okresného úradu justičnej polície Policajného zboru B. (ďalej len „vyšetrovateľ“) sp. zn. ČVS: OÚJP-1353/2003-FA zo 14. novembra 2003 vznesené obvinenie podľa § 163 ods. 1 vtedy účinného zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok - ďalej len „Trestný poriadok“) pre trestný čin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k a § 234 ods. 1 a ods. 2 písm. b) vtedy účinného zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon (ďalej len „Trestný zákon“). Uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Nt 176/04 zo 16. novembra 2003 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 67 ods. 1 písm. a)

a c) *Trestného poriadku. Dňa 4. augusta 2004 podala okresnému súdu prokurátorka Okresnej prokuratúry B. (ďalej len „okresná prokuratúra“) pod sp. zn. 1 Pv 1122/03 obžalobu. V konaní pred okresným súdom sťažovateľ viackrát podal žiadosť o prepustenie z väzby adresovanú okresnému súdu, ktorý o týchto žiadostiach rozhodol uzneseniami zo 7. septembra 2004, 9. novembra 2004, 14. novembra 2004 a 18. apríla 2005 tak, že ich zamietol ako nedôvodné. Proti rozhodnutiam okresného súdu sťažovateľ podával sťažnosti, ktorým krajský súd vo svojich uzneseniach nevyhovel. V tejto súvislosti sťažovateľ sťažnosťou pred ústavným súdom napáda rozhodovanie o ním podanej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 9. novembra 2004, ktorú toho istého dňa okresný súd zamietol ako nedôvodnú. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu, ktorým zamietol žiadosť sťažovateľa, podal sťažovateľ v zákonnej lehote sťažnosť. Krajský súd svojím rozhodnutím sp. zn. 10 To 354/04 zo 14. decembra 2004 zrušil uznesenie okresného súdu pre procesné pochybenie pri rozhodovaní, keď o žiadosti o prepustenie z väzby bol príslušný rozhodovať senát, a nie samosudca, ako tomu v skutočnosti bolo. Postup okresného súdu bol nezákonný a vec mu bola krajským súdom vrátená na opätovné konanie a rozhodnutie. Uznesenie krajského súdu bolo doručené okresnému súdu 4. januára 2005. Okresný súd znova vo veci žiadosti o prepustenie sťažovateľa z väzby rozhodoval 12. januára 2005 a žiadosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu podal v zákonnej lehote sťažnosť, o ktorej krajský súd rozhodol uznesením sp. zn. 3 Tos 12/05 z 8. februára 2005 tak, že sťažnosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú.*

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol najmä, že: „(...) dňa 9. 11. 2004 požiadal Okresný súd Bratislava I o prepustenie z väzby na slobodu. Okresný súd Bratislava I rozhodol vo veci mojej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu uznesením, č. k. 2 T 59/04, zo dňa 12. 1. 2005, ktorým zamietol moju žiadosť, pretože je nedôvodná. (...)

Uvedené uznesenie mi bolo doručené 17. 1. 2005 na hlavnom pojednávaní, pričom proti uvedenému uzneseniu som si podal hneď po jeho doručení sťažnosť. Krajský súd v Bratislave na neverejnom zasadnutí konanom dňa 8. 2. 2005 v Bratislave uznesením, č. k. 3 Tos 12/05 rozhodol tak, že podľa § 148 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku moju sťažnosť zamietol. (...)

Písomné vyhotovenie uznesenia Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3 Tos 12/05, zo dňa 8. 2. 2005 mi bolo doručené 30. 3. 2005 a môjmu obhajcovi 31. 3. 2005, takže takmer 2 a pol mesiaca po podaní sťažnosti a takmer 2 mesiace po jeho rozhodnutí. (...)

Podľa nášho názoru celková dĺžka konania o žiadosti, ako aj sťažnosti bola neprimerane dlhá, keď trvala od 9. 11. 2004 do 30. 3. 2005, resp. 31. 3. 2005 (...).

Z čl. 5 ods. 4 Dohovoru vyplýva požiadavka periodickej kontroly pozbavenia osobnej slobody, pričom v prípade väzby sa dá usudzovať, že táto periodicita by mala byť v mesačných intervaloch (...).

Podľa § 72 ods. 2 prvá veta a posledná veta Tr. poriadku obvinený má právo kedykoľvek požiadať o prepustenie na slobodu. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať po uplynutí 14 dní od právoplatnosti rozhodnutia. S ohľadom na uvedené je možné konštatovať, že tu nebolo možné kontrolovať zákonnosť väzby v mesačnej periodicitate, pretože Okresný súd Bratislava I ako aj Krajský súd v Bratislave nekonal v lehotách (...).

Skutočnosti, ktoré som vyššie uviedol svedčia o tom, že bolo moje právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne a urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru, porušené. Rovnako bolo porušené aj moje právo podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy SR, ktorý garantuje právo rovnakého obsahu. (...)

Na základe všetkých vyššie uvádzaných skutočností a zákonných ustanovení, ako aj ustanovení Dohovoru, uvádzam, že činnosťou, resp. nečinnosťou orgánov činných v trestnom konaní došlo k porušeniu týchto mojich základných práv a ľudských slobôd: (...)

2. právo na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 5 ods. 4 Dohovoru a čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (...).“

1.2 Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti vo vzťahu k prijatej časti sťažnosti na ďalšie konania navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„(...) 2. Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave porušil práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru a článku 46 ods. 1 v spojení s čl. 17 ods. 2 (...) Ústavy SR. (...)

4. *Uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č. k.: 2 T 59/04, zo dňa 12. 1. 2005 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k.: 3 Tos 12/05, zo dňa 8. 2. 2005 sa zrušujú a sťažovateľ sa prepúšťa z väzby na slobodu.*

5. *Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania k rukám advokáta JUDr. M. C. (...).*“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: za okresný súd jeho predseda Mgr. M. L. listom sp. zn. Spr. 2018/2005 z 10. októbra 2006, za krajský súd jeho predsedníčka JUDr. D. K. listom sp. zn. Spr. 3326/2006 z 25. mája 2006 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k uvedeným vyjadreniam z 30. októbra 2006.

2.1 Z vyjadrenia predsedu okresného súdu z 10. októbra 2006 vyplýva:

„(...) *Okresný súd Bratislava I dňa 09. 11. 2004 č. k. 2 T 59/04 zamietol žiadosť obž. B. o prepustenie z väzby na slobodu.*

Uznesenie prevzal obž. 19. 11. 2004 a jeho obhajca (...) 23. 11. 2004.

Obž. dňa 24. 11. 2004 doručil súdu písomnú sťažnosť. Spis bol predložený Krajskému súdu v Bratislave dňa 03. 12. 2004. Krajský súd v Bratislave dňa 14. 12. 2004 č. k. 10 To 354/04 zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I a vrátil spis na nové rozhodnutie nakoľko vo veci rozhodol sudca a mal vo veci rozhodnúť senát.

Okresný súd Bratislava I dňa 12. 01. 2005 na neverejnom zasadnutí opätovne žiadosť zamietol.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 17. 01. 2005 bolo doručené stranám uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12. 01. 2005 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 10 To 354/04.

Proti uzneseniu zo dňa 12. 01. 2005 bola zahlásená sťažnosť obžalovaným a dňa 28. 01. 2005 prevzal spis Krajský súd v Bratislave na rozhodnutie.

Krajský súd v Bratislave dňa 08. 02. 2005 č. k. 3 Tos 12/05 sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

Spis bol vrátený Okresnému súdu Bratislava I dňa 11. 03. 2005 a uznesenie doručené obž. dňa 30. 03. 2005 a obhajcovi dňa 31. 03. 2005.

Je nesporné, že zo strany súdu došlo k nesprávnemu rozhodnutiu, nakoľko o žiadosti nerozhodoval senát a z toho dôvodu aj k prietahom pri rozhodovaní o žiadosti obž. o prepustenie z väzby na slobodu.

Súhlasím, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti. (...)“

2.2 Predsedníčka krajského súdu vo svojom vyjadrení uviedla:

„(...) dňa 07. 12. 2004 bol určený termín neverejného zasadnutie na deň 14. 12. 2004, na ktorom bolo napadnuté uznesenie zrušené a vec bola vrátená okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Išlo o nesprávny procesný postup okresného súdu, nakoľko vo veci, v ktorej mal rozhodovať senát, rozhodol samosudca. Spis bol vrátený okresnému súdu dňa 04. 01. 2005. Okresný súd uznesením sp. zn. 2 T 59/04 už správne na neverejnom zasadnutí v senáte rozhodol tak, že žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu zamietol. Až na hlavnom pojednávaní dňa 17. 01. 2005 predseda senátu okresného súdu krátkou cestou doručil obžalovanému F. B., jeho obhajcovi, aj prokurátorovi uznesenie krajského súdu sp. zn. 10 To 354/04 zo 14. 12. 2004 a súčasne uznesenie okresného súdu sp. zn. 2 T 59/04 zo dňa 12. 01. 2005. Priamo na hlavnom pojednávaní podal sťažovateľ proti vyššie uvedenému uzneseniu okresného súdu sťažnosť, v dôsledku čoho bol spis predložený krajskému súdu dňa 28. 01. 2005 pod sp. zn. 3 Tos 12/05. Na neverejnom zasadnutí dňa 08. 02. 2005 bola sťažnosť sťažovateľa zamietnutá. Vzhľadom na to, že na deň 09. 02. 2005 bolo okresným súdom vytýčené vo veci pojednávanie, bol spis krajským súdom bez písomného vyhotovenia rozhodnutia vrátený okresnému súdu. Spis bol krajskému súdu vrátený až dňa 03. 03. 2005 s novou predkladacou správou pod sp. zn. 3 Tos 25/05, v dôsledku sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 2 T 59/04 zo dňa 09. 02. 2005 (námiетка zaujatosti zapisovateľky), preto k písomnému vypracovaniu rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 3 Tos 12/05 z 08. 03. 2005 bolo pristúpené až dňa 09. 03. 2005. Dňa 11. 03. 2005 bolo vypracované rozhodnutie zaslané okresnému súdu, ktoré sťažovateľ prevzal až dňa 31. 03. 2005 a jeho obhajca dňa 31. 03. 2005. Referujúca členka senátu JUDr. E. V. v záujme toho, aby hlavné pojednávanie na okresnom súde dňa 09. 02. 2005 nebolo zmarené, po neverejnom zasadnutí dňa 08. 02. 2005 pokynom rozhodla o zapožičaní spisu, ktorý sa však krajskému súdu vrátil

opätovne až dňa 03. 03. 2005, preto rozhodnutie zo dňa 08. 02. 2005 nemohlo byť vypracované skôr.

Z vyjadrenia zo dňa 22. 05. 2005, ktoré poskytla členka senátu 2 Tos JUDr. E. V., vyplývajú rovnaké skutočnosti, ako z vyjadrenia predsedníčky senátu.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že k zdržaniu v rozhodnutí o prepustení sťažovateľa z väzby na slobodu došlo predovšetkým z dôvodu oneskoreného vrátenia zapožičaného spisu okresným súdom.

(...) zároveň si Vám dovoľujem oznámiť, že krajský súd netrvá na verejnom ústnom pojednávaní. (...)

2.3 Právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedeným vyjadreniam okresného súdu a krajského súdu uviedol:

„(...) aj naďalej trvám na našom podaní zo dňa 29. 4. 2005 a zároveň si Vám dovoľujem oznámiť, že netrvám na ústnom pojednávaní o prijatom návrhu.“

Podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prerokoval ústavný súd túto vec na neverejnom zasadnutí, keďže tak sťažovateľ ako aj okresný a krajský súd vyslovili súhlas s tým, aby sa upustilo od ústneho pojednávania. Ústavný súd vychádzal pritom z listinných dôkazov a vyjadrení účastníkov konania nachádzajúcich sa v jeho spise.

II.

Z listinných dôkazov predložených sťažovateľom, z vyjadrení účastníkov a zo súvisiaceho spisu okresného súdu sp. zn. 2 T 59/04 vyplývajú nasledovné relevantné skutočnosti:

- 9. november 2004 - sťažovateľ podal okresnému súdu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú v ten istý deň okresný súd uznesením sp. zn. 2 T 59/04 zamietol ako nedôvodnú,

- 24. november 2004 - sťažovateľ proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu podal sťažnosť,
- 3. december 2004 - okresný súd sťažnosť spolu so spisom sp. zn. 2 T 59/04 predložil na rozhodnutie krajskému súdu,
- 14. december 2004 - krajský súd uznesením sp. zn. 10 To 354/04 zrušil uznesenie okresného súdu pre procesné pochybenie pri rozhodovaní (o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu mal rozhodovať senát a nie sudca) a vec vrátil okresnému súdu, aby opäť o žiadosti sťažovateľa konal a rozhodol,
- 4. január 2005 - uznesenie krajského súdu bolo doručené okresnému súdu,
- 12. január 2005 - okresný súd o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu znova rozhodol tak, že žiadosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú,
- 17. január 2005 - uznesenie krajského súdu sp. zn. 10 To 354/04 zo 14. decembra 2004, ako aj uznesenie okresného súdu sp. zn. 2 T 59/04 z 12. januára 2005 bolo sťažovateľovi a jeho obhajcovi doručené na hlavnom pojednávaní,
- 17. január 2005 - sťažovateľ podal sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu z 12. januára 2005 priamo na hlavnom pojednávaní,
- 28. január 2005 – sťažnosť sťažovateľa zo 17. januára 2005 predložil okresný súd na rozhodnutie krajskému súdu,
- 8. február 2005 - krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tos 12/05 sťažnosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú a v ten istý deň vrátil okresnému súdu spisový materiál z dôvodu konania hlavného pojednávania okresným súdom 9. februára 2005 bez písomného vyhotovenia jeho rozhodnutia,
- 3. marec 2005 - spis bol opätovne predložený krajskému súdu z dôvodu sťažovateľovho podania námietky zaujatosti zapisovateľky okresného súdu na pojednávaní 9. februára 2005, ako aj z dôvodu písomného vyhotovenia uznesenia z 8. februára 2005,
- 9. marec 2005 - vyhotovenie predmetného uznesenia,
- 11. marec 2005 – uznesenie krajského súdu bolo doručené okresnému súdu,
- 31. marec 2005 a 31. marec 2005 - uznesenie krajského súdu bolo doručené sťažovateľovi a jeho právnomu zástupcovi.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...)

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon (...). Do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu (ods. 5).

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu a krajského súdu v súvislosti so žiadosťou sťažovateľa z 9. novembra 2004 o prepustenie z väzby na slobodu došlo k porušeniu jeho označených základných práv a slobôd.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že väzba má mať striktne obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedily“ a francúzsky výraz „a bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú

akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, § 21, Neumeister z roku 1968, A-8, § 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, § 55).

Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybníť zákonnosť pozbavenia slobody, dáva týmto osobám právo aj na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné (Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. novembra 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. decembra 2000, § 33 - 36).

„Článok 17 ods. 2 ústavy obsahuje pri väzbe také práva, akými sú napríklad: právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu, právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná, právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania (...)“ (napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 8/04, I. ÚS 100/04).

V zmysle judikatúry EŠLP, ak sa o zákonnosti väzby rozhoduje na viacerých stupňoch, lehota končí až konečným rozhodnutím súdu, ale posudzuje sa globálne (napr. Navarra v. Francúzsko, rozsudok z 23. novembra 1993). Treba teda mať na zreteli, že konanie vo väzobných veciach je dvojinštančné a požiadavky kladené na urýchlenie tohto konania treba chápať tak, že sa vzťahujú na celú procedúru, teda tak na prvostupňové, ako aj na opravné konanie v celku (I. ÚS 65/05). Ústavný súd preto zdôrazňuje, že postup okresného súdu a krajského súdu v danej veci bolo treba považovať za jeden celok, a tak ich skúmať.

1. Z písomných materiálov predložených ústavnému súdu sťažovateľom, zo spisu okresného súdu vzťahujúceho sa na vec ako aj z vyjadrení účastníkov konania je teda zrejmé, že k podstatnému predĺženiu doby rozhodovania o žiadosti sťažovateľa z 9. novembra 2004, ktorou žiadal o prepustenie z väzby na slobodu, prispelo procesné

pochybenie okresného súdu, pri rozhodovaní o tejto žiadosti toho istého dňa, čo viedlo k zrušeniu uznesenia okresného súdu sťažnostným (druhostupňovým) krajským súdom, vzhľadom na nezákonný postup okresného súdu, a k vráteniu veci tomuto súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. V postupe okresného súdu sú badateľné taktiež nedostatky spočívajúce v neprimeraných lehotách pri predkladaní spisu druhostupňovému súdu, keď od podania sťažnosti sťažovateľom proti uzneseniu o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu po doručenie spisu krajskému súdu uplynulo 9 dní. Rovnako pri predkladaní sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 12. januára 2005, ktorú sťažovateľ zahlásil na hlavnom pojednávaní 17. januára 2005, bol spis okresného súdu doručený krajskému súdu na rozhodnutie 28. januára 2005, t. j. po 11 dňoch. Podobná situácia nastala pri doručovaní spisu okresného súdu krajskému súdu po vykonaní hlavného pojednávania 9. februára 2005, kedy bol spis na písomné vypracovanie uznesenia krajského súdu z 8. februára 2005 spolu s námietkou zaujatosti zapisovateľky opätovne predložený krajskému súdu 3. marca 2005, teda po 22 dňoch. Písomné vyhotovenie krajského súdu z 8. februára 2005 bolo okresnému súdu doručené 11. marca, avšak sťažovateľovi bolo doručené až 30. marca 2005 a jeho právnomu zástupcovi 31. marca 2005, t. j. po 19, resp. 20 dňoch. Ďalšou skutočnosťou, ktorú je možné vytknúť okresnému súdu pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu je to, že okresný súd po tom, ako mu bol doručený spis z krajského súdu 4. januára 2005, pristúpil k rozhodovaniu až po 8 dňoch, t. j. 12. januára 2005.

Z celkovej doby trvania konania čas spotrebovaný na okresnom súde bol 90 dní. Vychádzajúc z uvedenej judikatúry ESLP a ústavného súdu tento postup okresného súdu nemožno považovať za urýchlený v zmysle označených základných práv.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyslovil, že okresný súd svojím postupom sp. zn. 2 T 59/04 tým, že o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 9. novembra 2004 nerozhodol urýchlene, porušil jeho právo na rozhodnutie o zákonnosti väzby urýchlene podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, tak ako je to uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

2. Okresný súd, po tom ako žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol 9. novembra 2004, predložil spis spolu so sťažnosťou sťažovateľa proti tomuto uzneseniu krajskému súdu 3. decembra 2004. Krajský súd 12. decembra 2004 zrušil rozhodnutie okresného súdu, avšak spis bol okresnému súdu vrátený na opätovné rozhodnutie vo veci až 4. januára 2005, t. j. po 23 dňoch od rozhodnutia a po 32 dňoch od jeho predloženia okresným súdom. Dobu rozhodovania krajského súdu o sťažnosti sťažovateľa podanej na okresnom súde 17. januára 2005 proti uzneseniu okresného súdu z 12. januára 2005 možno počítať od 28. januára 2005, kedy bol spis okresným súdom predložený krajskému súdu do 8. februára 2005 (11 dní), kedy bolo vo veci rozhodnuté a zároveň bol spis okresnému súdu vrátený z toho dôvodu, aby nedošlo k zmareniu pojednávania nariadeného na 9. február 2005. K písomnému vypracovaniu uznesenia krajského súdu z 8. februára 2005 došlo až 9. marca 2005 (dátum uvedený v zbernom spise krajského súdu) a doručené bolo okresnému súdu 11. marca 2005, pritom spis okresného súdu bol doručený krajskému súdu 3. marca 2005 (doba 8 dní).

Dobu 52 dní, ktorú potreboval krajský súd na rozhodovanie o sťažnostiach sťažovateľa proti uzneseniam okresného súdu sp. zn. 2 T 59/04 z 9. novembra 2004 a z 12. januára 2005, nemožno považovať za primeranú. Táto doba v konkrétnom prípade nezodpovedá požiadavke urýchleného rozhodovania o dôvodnosti ďalšieho trvania väzby v zmysle uvedených princípov o to viac, že išlo iba o fázu konania o sťažnosti.

Skutočnosť, že krajský súd vrátil spis 8. februára 2005 späť okresnému súdu bez písomného vypracovania rozhodnutia, aby nedošlo k zmareniu nariadeného hlavného pojednávania, nezbavuje krajský súd zodpovednosti za to, že o predmetnej sťažnosti sťažovateľa nebolo rozhodnuté urýchlene (týka sa to písomného vyhotovenia rozhodnutia a jeho doručovania sťažovateľovi a jeho právneho zástupcovi). Podľa názoru ústavného súdu, krajský súd mohol pre potreby vypracovania písomného vyhotovenia svojho rozhodnutia vyhotoviť fotokópie potrebných listinných podkladov obsiahnutých v spise okresného súdu. Postup krajského súdu považuje ústavný súd za porušenie základného práva sťažovateľa vyplývajúceho z čl. 5 ods. 4 dohovoru, tak ako je to uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

3. Vzhľadom na to, že ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, v okolnostiach danej veci už bolo bezvýznamné zaoberať sa aj porušením § 17 ods. 2 ústavy.

4. Sťažovateľ v sťažnosti pred ústavným súdom požadoval, aby ústavný súd zrušil uznesenie okresného súdu z 12. januára 2005 sp. zn. 2 Tp 59/04 v spojení s uznesením krajského súdu z 8. februára 2005 sp. zn. 3 Tos 12/05 a domáhal sa prepustenia z väzby na slobodu.

Z kontextu sťažnosti vyplýva, že túto požiadavku sťažovateľ uplatňoval v súvislosti s namietaným porušením základného práva zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy, zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, a práva zaručeného čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. Sťažnosť sťažovateľa bola v tejto časti uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 94/06-31 z 22. marca 2006 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

K sťažovateľovej požiadavke na zrušenie označených uznesení aj v súvislosti s rýchlosťou rozhodovania ústavný súd poznamenáva, že hoci ústavný súd vyslovil porušenie práva zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru tým, že o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu nebolo rozhodnuté urýchlene, nevidel dôvod na zrušenie uznesení okresného a krajského súdu. Porušenie označeného práva sťažovateľa v konečnom dôsledku nemalo vplyv na vecnú správnosť uznesení oboch konajúcich súdov. Preto ani nemohlo byť dôvodom na zrušenie sťažovateľom označených rozhodnutí všeobecných súdov.

Vzhľadom na uvedené, návrhu sťažovateľa v tejto časti sťažnosti nebolo vyhovené, tak ako to je uvedené v bode 2 tohto nálezu.

5. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania vo výške 8 196 Sk z dôvodu trov jeho právneho zastúpenia.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia, podanie sťažnosti z 29. apríla 2005 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu a krajského súdu z 30. októbra 2006). Za dva úkony vykonané v roku 2005 patrí odmena v sume dvakrát po 2 501 Sk a režijný paušál dvakrát po 150 Sk a za jeden úkon vykonaný v roku 2006 patrí odmena 2 730 Sk a režijný paušál 164 Sk (§ 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 8 196 Sk.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2006